

Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης - Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση

Σωτήριος Γκλαβάς, *Παιδαγωγικό Ινστιτούτο*

Μαρία Μπαμπά, *Παιδαγωγικό Ινστιτούτο*

Άγγελος Παπασακελλαρίου, *Ε.Υ.Ε. του Υ.Π.Δ.Μ.Θ.*

Ηλίας Σκαλτσάς, *Παιδαγωγικό Ινστιτούτο*

Ακρίτας Βεντούρης, *Παιδαγωγικό Ινστιτούτο*

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αφορά στην παρουσίαση των προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε βασικές δεξιότητες των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην Εκπαίδευση που υλοποίησε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας (Ε.Π. Κ.τ.Π.) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.). Τα προγράμματα κάλυψαν την οκταετία 2002 – 2009 με αλληπάλλληλες χρονικές περιόδους επιμόρφωσης και πιστοποίησης.

Ο κ. Σωτήριος Γκλαβάς είναι τέως Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Σύμβουλος του Π.Ι. Η κ. Μαρία Μπαμπά είναι Μηχανικός Κλωστοϋφαντουργίας (MSc), Εκπαιδευτικός αποσπασμένη στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Ο κ. Άγγελος Παπασακελλαρίου είναι Προϊστάμενος του τμήματος Α1β της Ε.Υ.Ε. του Υ.Π.Δ.Μ.Θ.

Ο κ. Ηλίας Σκαλτσάς είναι Φυσικός, Εκπαιδευτικός αποσπασμένος στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Ο κ. Ακρίτας Βεντούρης είναι Φυσικός, Εκπαιδευτικός αποσπασμένος στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης-Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας περιγράφεται η οργανωτική δομή και ο τρόπος υλοποίησης των προγραμμάτων. Στο δεύτερο μέρος γίνεται στατιστική περιγραφή επεξεργασμένων στοιχείων τα οποία προέκυψαν από το πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης των δύο έργων σε όλη την επικράτεια. Τέλος, στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται σχόλια και συμπεράσματα.

Λέξεις κλειδιά: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας (Ε.Π. Κ.τ.Π.), Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης & Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.), Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.), Τεχνικός Σύμβουλος (Τ.Σ.), Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.), Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας & Υπολογιστών (Ε.Α.Ι.Τ.Υ.), Κεντρική Επιτροπή Επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. (Κ.Ε.Ε.Τ.Π.Ε.), Επιτροπές Επιμόρφωσης (Ε.Ε.), Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης (Κ.Σ.Ε.), Κέντρα Πιστοποίησης (ΚΕ.ΠΙΣ)

Εισαγωγή

Η συσχέτιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου με την ποιότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι σε κάθε περίπτωση αυτονόητη. Για να μπορεί όμως ο εκπαιδευτικός να ανταποκρίνεται επαρκώς στις απαιτήσεις ενός τόσο σύνθετου και πολύπλοκου επαγγέλματος, δεν πρέπει να αρκείται στα εφόδια που του έδωσαν οι προπτυχιακές ή ακόμη και οι μεταπτυχιακές σπουδές του αλλά συνεχώς να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο επιστημονικό του αντικείμενο και στο πεδίο των παιδαγωγικών επιστημών (Βεντούρης κ.ά., 2005).

Η διαρκής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών έχει ως σκοπό την κάλυψη των αδυναμιών και ανεπαρκειών της βασικής κατάρτισης, για να μπορούν να αντεπεξέλθουν στα προβλήματα που θέτει η πολυμορφία και η αυξανόμενη ανομοιογένεια του σχολικού πληθυσμού, η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών κ.τ.λ. (Κατσαρού & Δεδούλη, 2008).

Οι τεχνολογίες της Πληροφορίας, θα είναι οι σημαντικότεροι συντελεστές όσον αφορά στην πρόοδο και εξέλιξη των κοινωνιών του 21ου αιώνα, ευνοούν την εφαρμογή νέων παιδαγωγικών μεθόδων, αίρουν υπάρχουσες δυσκολίες μάθησης ενισχύοντας την ενεργητική μάθηση και αναδεικνύουν κίνητρα για γνώση που βασίζεται στην ανακάλυψη και τον πειραματισμό.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες εντάσσεται στη γενικότερη στρατηγική της αναβάθμισης της ποιότητας της εκπαίδευσης στη χώρα μας με τελικό σκοπό την ενδυνάμωση του ατόμου στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης (Αλμπανοπούλου κ.ά., 2005).

Α. Παρουσίαση των έργων

Α.1. Υλοποίηση Προγραμμάτων

Η υλοποιούμενη στο διάστημα 2001-2009 Πράξη «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση» του Μέτρου 1.2 του Ε.Π. Κ.τ.Π., ήταν η πρώτη προσπάθεια επιμόρφωσης στη χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση σε ευρεία κλίμακα και είχε ως φυσικό αντικείμενο την επιμόρφωση και πιστοποίηση των εκπαιδευτικών, όλων των επιπέδων και κατευθύνσεων, Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τεχνικής Εκπαίδευσης, σε όλη τη χώρα, στη χρήση των Τ.Π.Ε. με στόχο τη διδακτική τους αξιοποίηση στην τάξη (αρχικά 73.000 εκπαιδευτικών και στη συνέχεια με παράταση του έργου επιπλέον 10.000 εκπαιδευτικών). Στους εκπαιδευτικούς αυτούς συμπεριελήφθησαν και οι εκπαιδευτικοί των ιδιωτικών σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σε ποσοστό που ορίστηκε με Υπουργική Απόφαση καθώς και το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό που υπηρετεί στις εκπαιδευτικές δομές Ειδικής Αγωγής. Επίσης, με ειδικές ρυθμίσεις, υλοποιήθηκε η επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις απομακρυσμένων νησιών και δυσπρόσιτων περιοχών.

Η επιμόρφωση αφορούσε στην απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων στη χρήση των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση. Σκοπός ήταν οι επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί να μπορούν να αντιλαμβάνονται, να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν αποδοτικά τις δυνατότητες που προσφέρουν οι Τ.Π.Ε. για την ποιοτική βελτίωση της διαδικασίας της διδασκαλίας και της μάθησης, για την επαγγελματική τους εξέλιξη και τη βελτίωση της απόδοσής τους. Επίσης, αφορούσε στην περαιτέρω αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της χρήσης προϊόντων εκπαιδευτικού λογισμικού και της καλλιέργειας του τρίπτυχου: γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις.

Η πιστοποίηση αφορούσε στον έλεγχο των δεξιοτήτων και γνώσεων των εκπαιδευτικών που επιμορφώθηκαν καθώς και αυτών που ήθελαν να πιστοποιηθούν, χωρίς να επιμορφωθούν.

Η υλοποίηση στο διάστημα 2004-2008 της Πράξης «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση» του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. στόχευε στη συμπλήρωση της προαναφερόμενης Πράξης του Ε.Π. Κ.τ.Π., έχοντας ως αντικείμενο την επιμόρφωση και πιστοποίηση 35.000 εκπαιδευτικών των ελληνικών δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου του Ειδικού Εκπαιδευτικού προσωπικού που υπηρετεί στις εκπαιδευτικές δομές Ειδικής Αγωγής, στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων και γνώσεων στη χρήση των Τ.Π.Ε.

στην εκπαίδευση. Το ποσοστό των εκπαιδευτικών ιδιωτικών σχολείων που επιμορφώθηκαν καθορίστηκε με Υπουργική Απόφαση.

Για τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους οι επιμορφωμένοι και πιστοποιημένοι εκπαιδευτικοί επιδοτήθηκαν με το ποσό των 587 για αγορά Ηλεκτρονικού Υπολογιστή ή άλλου σχετικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

A.2. Οργανωτική δομή

A.2.1. Μηχανισμοί διαχείρισης

Οι Πράξεις οργανώθηκαν και συντονίστηκαν σε εθνική κλίμακα από δύο ξεχωριστές Κεντρικές Επιτροπές Επιμόρφωσης στις Τεχνολογίες και Επικοινωνίες (Κ.Ε.Ε.Τ.Π.Ε. I & II) οι οποίες αποτελούνταν από 4 μέλη και ανέλαβαν την εποπτεία του έργου και την ευθύνη υλοποίησής του.

Για να επιτευχθεί ο σωστός σχεδιασμός, η οργάνωση, διεξαγωγή, παρακολούθηση και αξιολόγηση της επιμόρφωσης, η στήριξη των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών, καθώς και η πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους στις Τ.Π.Ε., το ΥΠ.Ε.Π.Θ./ Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. είχε την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη δύο Τεχνικών Συμβούλων, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι) και του Ερευνητικού Ακαδημαϊκού Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών (Ε.Α.Ι.Τ.Υ.)

Μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ορίστηκαν με Υπουργική Απόφαση 58 τοπικές Επιτροπές Επιμόρφωσης (Ε.Ε.) σε όλη την επικράτεια για το έργο Ε.Π. της Κ.τ.Π. και 58 αντίστοιχα για το έργο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. με έδρα την πρωτεύουσα κάθε νομού, που ήταν διοικητικά και λειτουργικά αυτοδύναμες. Η σύνθεσή τους κυμαινόταν από 3 έως 20 άτομα ανάλογα με το πλήθος των σχολείων της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και τις ανάγκες επιμόρφωσης. Ο ρόλος τους ήταν να ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς, να συντονίζουν, να ελέγχουν και να επιλύουν προβλήματα σχετικά με τα προγράμματα επιμόρφωσης και πιστοποίησης και γενικά να αποτελούν τον συνδετικό κρίκο του Υπ.Ε.Π.Θ. με τους εκπαιδευτικούς.

Οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, κλήθηκαν να συνεργαστούν με τις Ε.Ε. για να διεκπεραιώνονται εύκολα οι διαδικασίες συμμετοχής των εκπαιδευτικών στα προγράμματα επιμόρφωσης και πιστοποίησης καθώς και οι διαδικασίες ενημέρωσης.

Ένα σημαντικό στοιχείο που βοήθησε απεριόριστα στη διεξαγωγή των διαδικασιών ήταν η χρήση αυτοματοποιημένων υποδομών. Ένα ολοκληρωμένο ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης των πληροφοριών (M.I.S.) που κάλυπτε την επιμόρφωση και πιστοποίηση δομήθηκε και άρχισε να λειτουργεί με την υλοποίηση

της Πράξης του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και συμπληρώθηκε στη συνέχεια με την υλοποίηση της Πράξης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., εξασφαλίζοντας τη μηχανογραφική υποστήριξη σε όλα τα επίπεδα.

Α.2.2. Μηχανισμοί υλοποίησης

Καταρτίστηκε *μητρώο πιστοποιημένων Κέντρων Στήριξης Επιμόρφωσης (Κ.Σ.Ε.)* μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που αποτελείται από Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., Π.Ε.Κ., δημόσια και ιδιωτικά Ι.Ε.Κ., δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, πιστοποιημένα από το Υπουργείο Εργασίας δημόσια και ιδιωτικά Κ.Ε.Κ. στον τομέα Πληροφορικής, επιστημονικές ενώσεις, ερευνητικά ινστιτούτα και πανεπιστημιακά ινστιτούτα, το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Ενηλίκων, στο πλαίσιο του Ε.Π. της Κ.τ.Π. Μετά τη συμπλήρωση και την ανανέωση του μητρώου στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ώστε να πληρούνται οι σύγχρονες τεχνολογικές προδιαγραφές, αριθμεί σήμερα 2.350 Κ.Σ.Ε. από τα οποία 1.872 είναι δημόσια σχολεία. Τα Κ.Σ.Ε. διέθεσαν τον κατάλληλο χώρο με τον απαιτούμενο υπολογιστικό, δικτυακό και τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό. Κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων επιμόρφωσης διέθεσαν την αναγκαία γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη και εγγυήθηκαν τη διεξαγωγή των προγραμμάτων επιμόρφωσης σύμφωνα με τις συνθήκες και τους όρους που είχαν προδιαγραφεί.

Καταρτίστηκε *μητρώο πιστοποιημένων επιμορφωτών* μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του Ε.Π. της Κ.τ.Π., το οποίο μετά από τροποποίηση και εμπλουτισμό του στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. αριθμεί σήμερα 6.350 επιμορφωτές. Καταρτίστηκε, επιπλέον, *μητρώο πιστοποιημένων βοηθών επιμορφωτών* μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., το οποίο σήμερα αριθμεί 1.320 βοηθούς επιμορφωτές.

Καταρτίστηκε, επίσης, *μητρώο πιστοποιημένων Κέντρων Πιστοποίησης (ΚΕ.ΠΙΣ.)* στο πλαίσιο του Ε.Π. της Κ.τ.Π., το οποίο μετά από τροποποίηση και εμπλουτισμό του στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. αριθμεί σήμερα 52 ΚΕ.ΠΙΣ. Τα Κέντρα αυτά ήταν εξουσιοδοτημένα για την ομαλή διεξαγωγή των πιστοποιήσεων των εκπαιδευτικών που επιμορφώθηκαν ή δε θέλησαν να επιμορφωθούν και εξασφάλιζαν τη σταθερότητα στην ποιότητα παροχών. Πρώτη προτεραιότητα δόθηκε στα πανεπιστημιακά εργαστήρια ή τα εργαστήρια των Τ.Ε.Ι. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου καθίστατο πρακτικά ανέφικτη η υλοποίηση της πιστοποίησης, μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν επιλεγμένα Κ.Σ.Ε. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πιστοποίησης τα ΚΕ.ΠΙΣ. παρείχαν επόπτη, επιτηρητή και τεχνικό ώστε να εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η απρόσκοπτη λειτουργία του εξοπλισμού.

Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης-Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε.

A.3. Πρόγραμμα σπουδών – διδακτικό υλικό

Τα προγράμματα επιμόρφωσης ήταν διάρκειας 48 ωρών, πραγματοποιούνταν δύο φορές την εβδομάδα με διάρκεια τριών ωρών, εκτός ωραρίου εργασίας των διδασκομένων οι οποίοι κατανεμήθηκαν σε ομάδες των 10-15 ατόμων ανά τμήμα.

Το πρόγραμμα σπουδών κάλυψε εισαγωγικές έννοιες της πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ (9 ώρες), χρήση επεξεργαστή κειμένου (9 ώρες), υπολογιστικών φύλλων (9 ώρες), λογισμικού παρουσίασης (9 ώρες), διαδίκτυο και επικοινωνίες (9 ώρες) και εκπαιδευτικό λογισμικό (6 ώρες).

Για τη συγγραφή βιβλίου, σύμφωνα με αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, έγινε ανοιχτός διαγωνισμός και εγκρίθηκαν δύο βιβλία. Από αυτά το ένα διανεμήθηκε στους επιμορφούμενους σε έντυπη μορφή και τα δύο δόθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή (C.D.). Το βιβλίο που εκτυπώθηκε στο πλαίσιο του Ε.Π. της Κ.τ.Π. συμπληρώθηκε με ύλη που αφορούσε σε νεότερο λειτουργικό σύστημα και διανεμήθηκε στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Επίσης, διανεμήθηκε ένα πακέτο C.Ds σε κάθε Κ.Σ.Ε., με υλικό που αφορούσε στο εκπαιδευτικό λογισμικό.

A.4. Υλοποίηση της επιμόρφωσης

Τα υποέργα των Πράξεων του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. που αφορούσαν στην επιμόρφωση, είχαν ως φυσικό αντικείμενο τη διεξαγωγή της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, όλων των επιπέδων και κατευθύνσεων.

Για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου υλοποιήθηκαν:

- A) 5.141.760 ανθρωπόωρες επιμόρφωσης (3.999.360 για το έργο του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και 1.142.400 ανθρωπόωρες για το έργο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.).*
- B) 10.180 περίπου προγράμματα επιμόρφωσης (7.800 επιμορφωτικά προγράμματα για το έργο του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και 2.380 για το έργο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.).*
- Γ) Συμμετείχαν 1.700 περίπου Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης (Κ.Σ.Ε.) κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων.*

Η επιμόρφωση εκπαιδευτικών της Πράξης του Ε.Π. της Κ.τ.Π. διεξήχθη σε 4 περιόδους από το 2002 έως το 2005 με εξαίρεση το 2004. Πριν από την έναρξη της πρώτης περιόδου επιμόρφωσης (Μάρτιος–Απρίλιος 2002) διεξήχθη πιλοτικό πρόγραμμα και κατόπιν συνεχίστηκε η πρώτη περίοδος έως τον Ιούλιο 2002. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκπαιδευτικών παρακολούθησε κατά τη δεύτερη περίοδο και το μικρότερο ποσοστό κατά την τέταρτη περίοδο.

Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων

1^η περίοδος επιμόρφωσης: Μάρτιος 2002 – Ιούλιος 2002

συμπεριλαμβανομένης της πιλοτικής.

2^η περίοδος επιμόρφωσης: Σεπτέμβριος 2002 – Νοέμβριος 2002.

3^η περίοδος επιμόρφωσης: Φεβρουάριος 2003 – Μάιος 2003.

Ιδιωτικοί Εκπαιδευτικοί (στο πλαίσιο της 3ης περιόδου επιμόρφωσης):

Μάρτιος 2003 – Μάιος 2003.

4^η περίοδος επιμόρφωσης: Μάιος 2005 – Ιούλιος 2005.

α/α	Περίοδος Επιμόρφωσης	Σύνολο	Δ/νση Εκπαίδευσης	
			Π/θμια	Δ/θμια
1	1 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2002	12220	36767	46569
2	2 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2002	39811		
3	3 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2003	22187		
4	4 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2005	9118		
	Σύνολο	83336		

Το πλήθος των εκπαιδευτικών που επιμορφώθηκε σε σχέση με τον στόχο καλύφθηκε πλήρως στο έργο του Ε.Π. της Κ.τ.Π.

Η επιμόρφωση εκπαιδευτικών της Πράξης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. διεξήχθη, επίσης, σε 4 περιόδους από το 2006 έως το 2008 με εξαίρεση το 2007. Κατά τη διάρκεια του 2008 πραγματοποιήθηκαν τρεις περίοδοι επιμόρφωσης στις οποίες παρακολούθησε το μεγαλύτερο ποσοστό των εκπαιδευτικών.

1^η περίοδος επιμόρφωσης: Μάιος 2006 – Ιούλιος 2006.

2^η περίοδος επιμόρφωσης: Φεβρουάριος 2008 – Απρίλιος 2008.

3^η περίοδος επιμόρφωσης (συμπεριλαμβάνονται και οι Ιδιωτικοί Εκπαιδευτικοί): Απρίλιος 2008 – Ιούνιος 2008.

4^η περίοδος επιμόρφωσης: (στις Επιτροπές Επιμόρφωσης Αργολίδας, Αρκαδίας, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και Λέσβου), Μάιος – Ιούνιος 2008.

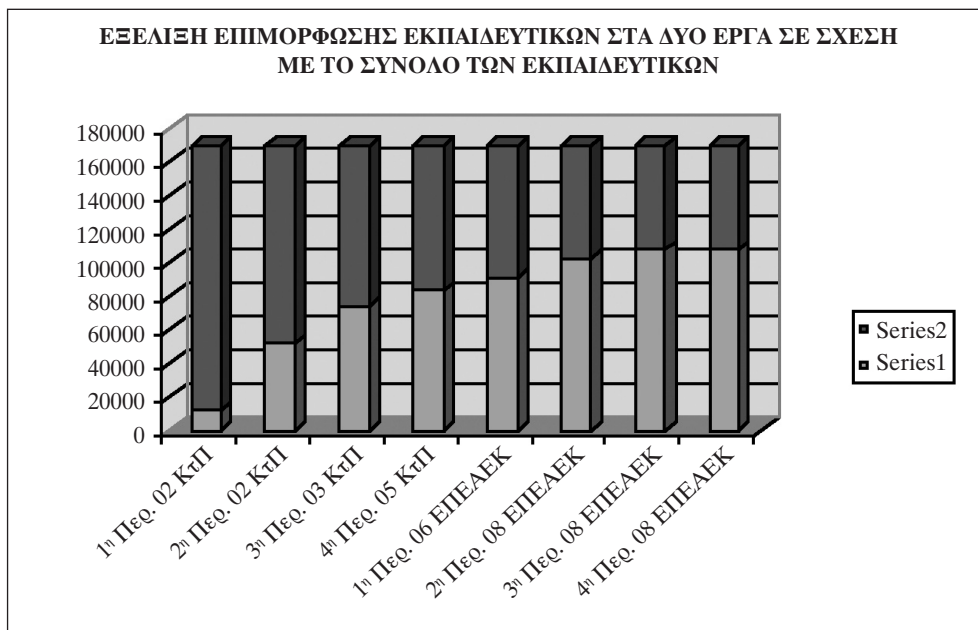
Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης-Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε.

α/α	Περίοδος Επιμόρφωσης	Σύνολο	Δ/νση Εκπαίδευσης	
			Π/θμια	Δ/θμια
1	1 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2006	8192	3256	4936
2	2 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2008	11404	4765	6639
3	3 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2008	4767	1914	2853
4	4 ^η Περίοδος Επιμόρφωσης 2008	85	26	59
	Σύνολο	24448	9961	14487

Στο έργο επιμόρφωσης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ο στόχος δεν επετεύχθη, με 10.000 εκπαιδευτικούς λιγότερους σε σχέση με τον στόχο. Το ποσοστό των εκπαιδευτικών που επιμορφώθηκε στο έργο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ήταν περίπου 70%.

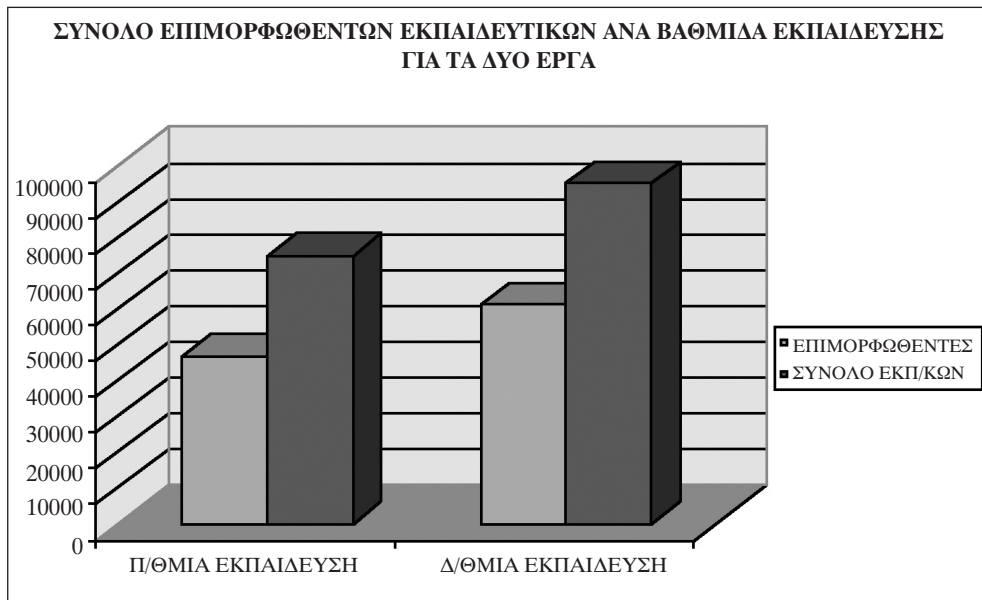
Αποτέλεσμα της υλοποίησης των υποέργων των δύο παραπάνω Πράξεων ήταν η επιμόρφωση 107.784 εκπαιδευτικών (83.336 εκπαιδευτικών για το έργο του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και 24.448 εκπαιδευτικών για το έργο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.)

Παρακάτω δίδεται παραστατικά η εξέλιξη του αριθμού των επιμορφωθέντων εκπαιδευτικών στις δύο Πράξεις σε σχέση με το σύνολο των εκπαιδευτικών και οι επιμορφωθέντες εκπαιδευτικοί σε σχέση με το σύνολο ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.

Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων

A.5. Υλοποίηση της πιστοποίησης

Τα υποέργα των Πράξεων του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. που αφορούσαν στην πιστοποίηση, είχαν ως φυσικό αντικείμενο τη διεξαγωγή της πιστοποίησης των εκπαιδευτικών που επιμορφώθηκαν και όσων δεν συμμετείχαν στην επιμόρφωση και θέλησαν να πιστοποιηθούν, όλων των επιπέδων και κατεθύνσεων.

Για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου προβλέφθηκε συνολικά η πραγματοποίηση 172.821 αποπειρών πιστοποίησης:

- 125.821 απόπειρες στο πλαίσιο του έργου του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και
- 47.000 απόπειρες στο πλαίσιο του έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.

Η πιστοποίηση των εκπαιδευτικών της Πράξης του Ε.Π. της Κ.τ.Π., συμπεριλαμβανομένης της πιλοτικής εφαρμογής της τον Ιούνιο 2003, επεκτάθηκε τις χρονιές από το 2003 έως το 2009 σε 12 περιόδους. Την τελευταία (11^η περίοδο) πιστοποιήθηκαν εκπαιδευτικοί και των δύο έργων. Το μεγαλύτερο ποσοστό εκπαιδευτικών πιστοποιήθηκε την 1^η περίοδο και το μικρότερο την 8^η περίοδο, μη λαμβανομένης υπόψη της πιλοτικής εφαρμογής.

Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης-Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε.

Πιλοτική εφαρμογή Ιούνιος 2003

1^η περίοδος πιστοποίησης από 1-2-2005 έως 31-3-2005

2^η περίοδος πιστοποίησης από 1-4-2005 έως 31-5-2005

3^η περίοδος πιστοποίησης από 1-6-2005 έως 31-7-2005

4^η περίοδος πιστοποίησης από 1-11-2005 έως 18-12-2005

5^η περίοδος πιστοποίησης από 3-3-2006 έως 16-4-2006

6^η περίοδος πιστοποίησης από 22-5-2006 έως 16-7-2006

7^η περίοδος πιστοποίησης από 22-9-2006 έως 15-11-2006

(Παράταση της περιόδου από 27-1-2007 έως 31-1-2007)

8^η περίοδος πιστοποίησης από 1-6-2007 έως 15-7-2007

9^η περίοδος πιστοποίησης από 15-2-2008 έως 18-4-2008

10^η περίοδος πιστοποίησης από 12-5-2008 έως 15-7-2008

11^η περίοδος πιστοποίησης από 1-3-2009 έως 9-5-2009

<i>α/α</i>	<i>Περίοδος Πιστοποίησης</i>	<i>Σύνολο</i>	<i>Δ/νση Π/θμια</i>	<i>Εκπαίδευσης Δ/θμια</i>
1	Πιλοτική εφαρμογή Ιούνιος 2003	525	193	332
2	1 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2005	18535	8056	10479
3	2 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2005	8637	3880	4757
4	3 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2005	2553	998	1555
5	4 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2005	11517	4917	6600
6	5 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2006	9049	4053	4996
7	6 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2006	1099	513	586
8	7 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2006-2007	5034	2067	2967
9	8 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2007	827	354	473
10	9 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2008	4126	2173	1953
11	10 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2008	2131	1027	1104
12	11 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2009	4149	1788	2361
	Σύνολο	68182	30019	38163

Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων

Το πλήθος των εκπαιδευτικών που πιστοποιήθηκε σε σχέση με τον στόχο καλύφθηκε περίπου στο 80% στο έργο του Ε.Π. της Κ.τ.Π.

Η πιστοποίηση των εκπαιδευτικών της Πράξης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. διεξήχθη σε 5 περιόδους από το 2007 έως το 2008 παράλληλα με τις περιόδους πιστοποίησης του έργου του Ε.Π. της Κ.τ.Π. Να σημειωθεί ότι η τελευταία περίοδος πιστοποίησης (Σεπτέμβριος, Οκτώβριος 2008) ήταν τριπλή, δηλαδή δόθηκε η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς που επιμορφώθηκαν τον Ιούνιο 2008, να δοκιμάσουν, όπως είχαν δικαίωμα, τρεις φορές τις δυνατότητές τους.

- 1^η περίοδος πιστοποίησης από 22-2-2007 έως 26-4-2007
- 2^η περίοδος πιστοποίησης από 15-6-2007 έως 15-8-2007
- 3^η περίοδος πιστοποίησης από 25-2-2008 έως 25-4-2008
- 4^η περίοδος πιστοποίησης από 24-5-2008 έως 24-7-2008
- 5^η περίοδος πιστοποίησης από 1-9-2008 έως 10-10-2008

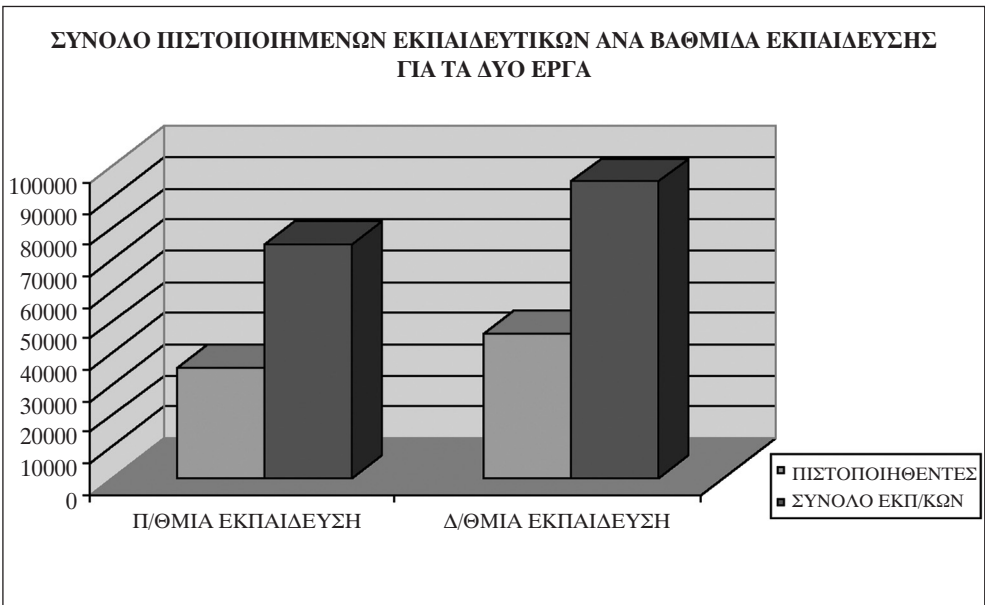
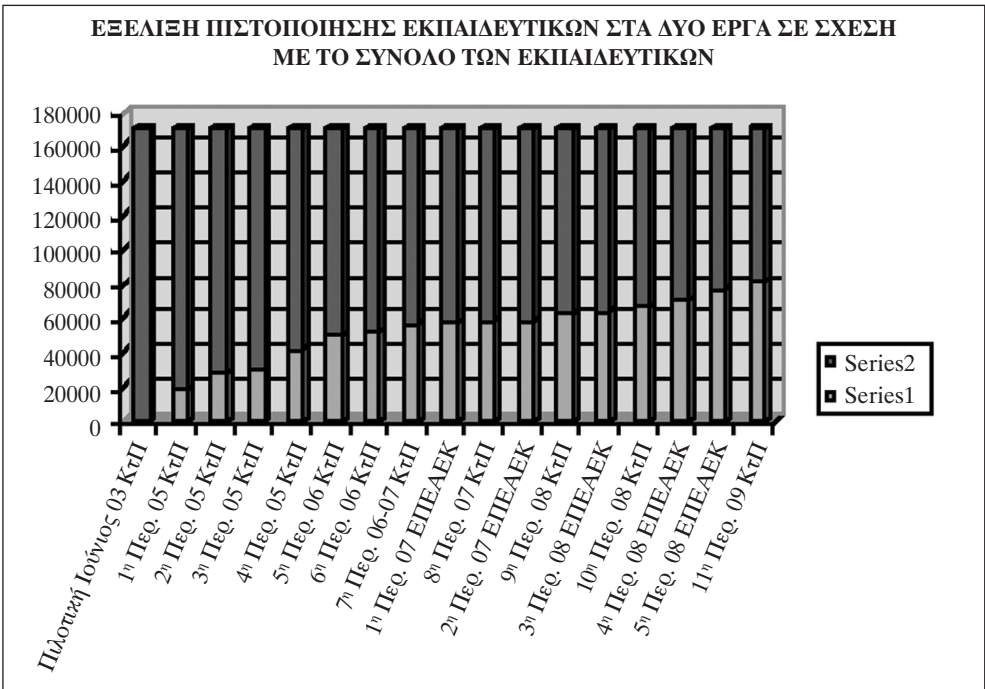
α/α	Περίοδος Πιστοποίησης	Σύνολο	Δ/ση Εκπαίδευσης	
			Π/θμια	Δ/θμια
1	1 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2007	830	350	480
2	2 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2007	311	93	218
3	3 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2008	1255	549	706
4	4 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2008	4594	1807	2787
5	5 ^η Περίοδος Πιστοποίησης 2008	6116	2432	3684
	Σύνολο	13106	5231	7875

Το πλήθος των εκπαιδευτικών που πιστοποιήθηκε σε σχέση με τον στόχο καλύφθηκε σε ποσοστό περίπου 38% στο έργο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.

Παρακάτω δίδεται παραστατικά η εξέλιξη του αριθμού των πιστοποιηθέντων εκπαιδευτικών στις δύο Πράξεις σε σχέση με το σύνολο των εκπαιδευτικών και οι πιστοποιηθέντες εκπαιδευτικοί σε σχέση με το σύνολο ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.

Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης-Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε.

Β. Συμπεράσματα

Μετά τη λήξη των διαδικασιών της Επιμόρφωσης και Πιστοποίησης των Πράξεων «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση» του Ε.Π. της Κ.τ.Π. και «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση» του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., προκύπτουν τα εξής:

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα δύο έργα κάλυψε το χρονικό διάστημα από το 2002 έως το 2008 με εξαίρεση το 2004 και το 2007.

Ανά βαθμίδα εκπαίδευσης παρατηρούμε τα εξής:

Στο σύνολο των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, που είναι περίπου 75.000, επιμορφώθηκαν 46.728, δηλαδή ποσοστό περίπου 63%.

Στο σύνολο των εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που είναι περίπου 95.000, επιμορφώθηκαν 61.056, δηλαδή ποσοστό περίπου 65%.

Στο σύνολο των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που είναι περίπου 170.000, επιμορφώθηκαν 107.784, δηλαδή ποσοστό 63,4%.

Οι εκπαιδευτικοί προσήλθαν με μεγαλύτερη ευκολία στην επιμόρφωση σε σχέση με την πιστοποίηση και αυτό προκύπτει από τον μεγάλο αριθμό επιμορφωθέντων σε σχέση με τους πιστοποιημένους.

Η πιστοποίηση των εκπαιδευτικών στα δύο έργα κάλυψε το χρονικό διάστημα από το 2003 αλλά ουσιαστικά από το 2005 έως το 2009, χωρίς να υπάρξει κενό χρόνου στη διαδικασία. Μάλιστα κατά τα έτη 2007 και 2008 εντάθηκαν οι περίοδοι πιστοποίησης, διότι υλοποιούνταν ταυτόχρονα και τα δύο υποέργα των Πράξεων. Πρέπει να τονιστεί ότι η τελευταία περίοδος πιστοποίησης (Σεπτέμβριος, Οκτώβριος 2008) του υποέργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ήταν τριπλή, δηλαδή δόθηκε η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς που επιμορφώθηκαν το χρονικό διάστημα Απρίλιος – Ιούνιος 2008, να δοκιμάσουν, όπως είχαν δικαίωμα, τρεις φορές τις δυνατότητές τους.

Ανά βαθμίδα εκπαίδευσης παρατηρούμε τα εξής:

Στο σύνολο των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, που είναι περίπου 75.000, πιστοποιήθηκαν 35.242, δηλαδή ποσοστό περίπου 47%.

Στο σύνολο των εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που είναι περίπου 95.000, πιστοποιήθηκαν 45.981, δηλαδή ποσοστό περίπου 46%.

Απολογισμός των έργων Επιμόρφωσης-Πιστοποίησης εκπαιδευτικών σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε.

Στο σύνολο των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που είναι περίπου 170.000, πιστοποιήθηκαν 81.223, δηλαδή ποσοστό 48%, με το μεγαλύτερο πλήθος να πιστοποιείται στο έργο του Ε.Π. της Κ.τ.Π.

Γ. Προοπτικές

Για να επιτευχθεί η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, πρέπει η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών να τους δίδει τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις εξελίξεις σε θέματα διδακτικής, παιδαγωγικής και επιστημολογικής φύσης, τις εξελίξεις της τεχνολογίας, να προσαρμόζονται στις σύγχρονες κοινωνικές και επαγγελματικές απαιτήσεις, να αντιλαμβάνονται τις ανάγκες του σχολείου και να αξιολογούν συνεχώς τα επιτεύγματα και τις ανάγκες, τόσο των ίδιων όσο και των μαθητών.

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι έτοιμοι για τις προκλήσεις των «κοινωνιών της γνώσης και της πληροφορίας», ειδικότερα σε ό,τι αφορά στην αξιοποίηση και χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η καλλιέργεια βασικών δεξιοτήτων της Κοινωνίας της Πληροφορίας είναι άμεσα συνδεδεμένη με:

- την εκπαιδευτική διαδικασία,
- τη χρήση δικτυακών υπολογιστικών υπηρεσιών και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού,
- την ουσιαστική αξιοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού στην εκπαιδευτική διαδικασία για διάφορα γνωστικά αντικείμενα και
- την καλλιέργεια νέων στάσεων απέναντι στη διαδικασία της μάθησης.

Είναι σαφές από τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της επιμόρφωσης σε βασικές δεξιότητες των δύο έργων ότι είναι ανάγκη για συνέχιση της επιμόρφωσης και πιστοποίησης των νέων εκπαιδευτικών αλλά και όσων δεν επιμορφώθηκαν, των ελληνικών δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων της Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τεχνικής Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού που υπηρετεί στις εκπαιδευτικές δομές Ειδικής Αγωγής. Ειδικότερα, απαιτείται επιμόρφωση όσον αφορά α) στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων και γνώσεων στη χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση, αλλά και β) στη χρήση και στην αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη.

Στο Γ΄ Κ.Π.Σ. ολοκληρώθηκε η επιμόρφωση στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων και γνώσεων στη χρήση των Τ.Π.Ε. και η πιστοποίηση των εκπαιδευτικών

που αναφέρονται παραπάνω. Ωστόσο, το σύνολο των εκπαιδευτικών είναι περίπου 170.000. Ως εκ τούτου, η επιμόρφωση και πιστοποίηση στις βασικές δεξιότητες θα πρέπει να συνεχιστεί με αντικείμενα κλιμακούμενης δυσκολίας και προστιθέμενης αξίας. Ιδιαίτερη έμφαση χρειάζεται να δοθεί στους τεχνοφοβικούς εκπαιδευτικούς και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων. Είναι ανάγκη επίσης να αντιμετωπιστούν οι λόγοι για τους οποίους οι εκπαιδευτικοί δεν ολοκλήρωσαν την πιστοποίησή τους στις βασικές δεξιότητες.

Η επέκταση της επιμόρφωσης και πιστοποίησης μπορεί να έχει ως αντικείμενο τις εξής δραστηριότητες:

- επιμόρφωση και πιστοποίηση στις βασικές δεξιότητες Τ.Π.Ε. του συνόλου των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων,
- επιμόρφωση στη χρήση και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη του συνόλου των εκπαιδευτικών,
- συμπλήρωση του μητρώου επιμορφωτών και με άλλες ειδικότητες,
- δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για την επιμόρφωση των επιμορφωτών και των εκπαιδευτικών των υπόλοιπων ειδικοτήτων που θα προστεθούν,
- ανανέωση και εμπλουτισμός των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (Α.Π.Σ.) για την ενσωμάτωση της χρήσης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- εμπλουτισμός της λίστας των διαθέσιμων προς χρήση λογισμικών (είτε με αγορά είτε με ανάπτυξη),
- δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση των Τ.Π.Ε.

Βιβλιογραφία

- Αλμπανοπούλου, Α., Βεντούρης, Α., Μάνθος, Γ., & Φραγκοπούλου, Α. (2005). Η αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση. *Μέντορας*, 8, 41-64.
- Βεντούρης, Α., Ζαχαράκης, Ε., Σκαλτσάς, Η., Θεοδώρου, Α., Καρλαύτης, Δ., Καφετζοπούλου, Ο., Ναστούλης, Κ., & Παληγιάννης, Β. (2005). Κρίσιμες Διαστάσεις της Ελληνικής Εκπαίδευσης. *Φιλελεύθερη Έμφαση*, 19, 18-33.
- Κατσαρού, Ε., & Δεδούλη, Μ. (2008). *Επιμόρφωση και Αξιολόγηση στο χώρο της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

